

Независност коју је Јужни Судан задобио јула 2011. године није смирила тензије између два дела некад јединствене државе. Раздвајање двеју држава није пратило решење о подели нафтних извора, нити су дефинитивно одређене државне границе, што је омогућило сталне тензије које су ескалирале у нафтом богатој области око града Хеглига. Бојазан да ће се сукоби претворити у отворени рат показала се оправданом, а у вишедневним биткама око тог града је погинуло више од хиљаду бораца.

Оружани сукоб био је последица инвазије војске Јужног Судана на Хеглиг, која је град заузела упркос одлуци Међународног суда правде да он припада Судану. Суданска војска је повратила контролу над главним градом пошто су се трупе Јужног Судана повукле на захтев међународне заједнице, али је након тога наставила ваздушне и артиљеријске нападе на територију јужног суседа. Судан је оптужио Југ да је уништио цеви нафтовода у Хеглигу, а председник Јужног Судана Салва Кир је поводом тога у Пекингу изјавио да напад представља објаву рата његовој земљи.

Јужни Судан је постао самостална држава на крају најдужега грађанског рата у Африци, вођеног од 1955. до 2005. године, у којем је погинуло око два милиона људи, а после отцепљења, под његовом контролом се нашло 75% суданске производње нафте, због чега је Хеглиг поље постало од виталног значаја за привреду Судана, јер чини половину дневне производње која је остала под њеном контролом. Сукоб око тог града појачан је и спором око наплате таксе за транзит сирове нафте из Јужног Судана за стране потрошаче, који се обављао преко суданског нафтовода и луке Порт Судан. Ниједан од покушаја преговора засад није уродио плодом, а без излаза на море, Југ је изгубио могућност транзита нафте у друге земље.

Судан, који је војно супериоран у односу на свог суседа, јесте одржавао блиске везе са Русијом и Кином, која је главни купац суданске нафте, а Картум је до УН ембарга 2005. наметнутим због рата у области Дарфур куповао оружје у Пекингу и Москви. С друге стране, САД сматрају Судан спонзором тероризма, због чега су знатно помогле борбу Југа за независност, а Вашингтон војсци Јужног Судана и пре независности обезбедио 100 милиона долара годишње војне помоћи. У јануару ове године [Барак Обама](#) је одобрио продају америчког наоружања и војне опреме Јужном Судану, са образложењем да ће то

унапредити америчку националну безбедност", а судански медији такође оптужују Израел да снабдева Југ оружјем, пројектилама и плаћеницима.

Министарство спољних послова у Картуму је оптужило Јужни Судан да жели даљи распад Судана и да не престаје да пружа подршку побуњеницима на северу, а аналитичари процењују да се акције Југа могу објаснити јаком подршком САД. Председник Јужног Судана Салва Кир преузео је међутим у протеклих годину дана напоре да Судану одузме до сада најзначајнијег трговинског партнера, односно Кину. Кир је допут овао у петодневну посету Пекингу, од кога је затражио финансијска улагања у нову нафтну инфраструктуру независну од Картума. Кина међутим има за циљ да одржи добре односе са обе државе. Пекинг је позвао обе стране да разреше спор око транзитних такси, престану с оружаним сукобом на граници" и сарађују с међународном заједницом која покушава да посредује у конфликту.

Упркос апелима, Судан и Јужни Судан су се нашли на ивици трећег суданског рата, а ситуацију у обе земље додатно компликује што се саме суочавају са унутрашњим нередима. Судан у Дарфуру и другим областима, док у Јужном Судану избијају међуплеменски сукоби, који резултирају стотинама мртвих и спаљивањем читавих градова ривалских племена. При томе, обе државе снабдевају оружјем побуњенике и паравојне групе на територији суседа, док према извештају Амнести интернешнел, Русија, Кина и САД нелегалном трговином оружјем подстичу конфликт. Ривалске стране су у међувремену сви значајни међународни чиниоци позвале на преговоре. Продужетак сукоба би обема странама могао донети велике економске губитке, али би исто тако могао да доведе до даљег компликовања регионалних односа и новог затезања односа Русије, Кине и САД.